

Risiko for at der bliver oprettet 7.700 færre praktikpladser i 2020

Coronakrisen kaster store skygger over dansk økonomi. De store indtægtstab for danske virksomheder risikerer at gå ud over antallet af praktikpladser. Og Dansk Byggeris vurderer, at antallet af nye praktikpladser i værste fald risikerer at falde med 7.700 i år.

Analysen viser:

- Hvis coronakrisen bliver langvarig og væksten forbliver på et lavt niveau i resten af 2020, kan det medføre, at antallet af nye uddannelsesaftaler i værste fald falder med 7.700 i forhold til sidste år som følge af coronapandemien
- Krisen betyder stor usikkerhed for eleverne. Alene inden for byggefagene kan 2.000 elever stå uden praktikplads til sommer
- Godt 1.100 elever på tre store uddannelsesområder: Tømrer, murer og struktør er i øjeblikket i gang med deres prøveperiode i en bygge- og anlægsvirksomhed. Virksomhederne kan under prøveperioden opsigte aftaler uden særlig begrundelse
- Halvdelen af disse elever arbejder i små virksomheder. Vi vurderer, at de elever er i særlig risiko for at miste deres lærlingeplads, da de små virksomheder er særligt udsatte under coronakrisen
- Knap 1.000 elever på tre store uddannelsesområder: Tømrer, murer og struktør er i gang med en kort uddannelsesaftale, som udløber inden udgangen af juni måned. Hvis coronakrisen er langvarigt, kan eleverne risikere ikke at kunne få en ny aftale

Kontakt

Underdirektør Louise Pihl, lop@danskbyggeri.dk, telefon 25 66 63 12

Økonomisk konsulent Sebastian Kaldahl, skh@danskbyggeri.dk, telefon 29 38 68 85

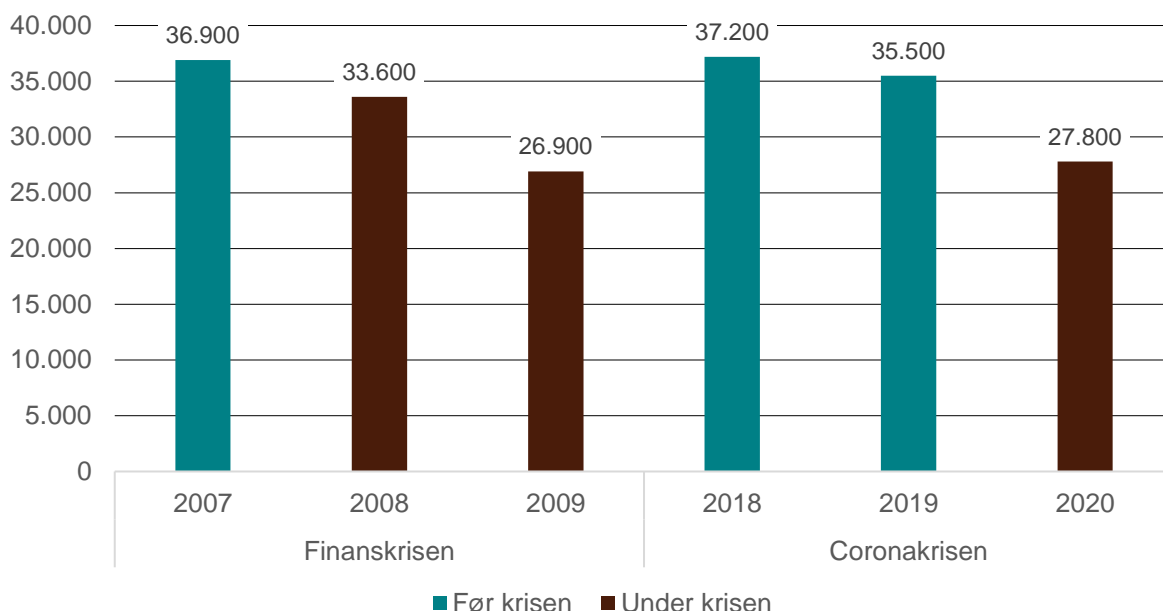
Coronakrisen kan medføre et fald på 7.700 praktikpladser i 2020

Coronapandemien kan risikere at trække dybe spor i dansk økonomi. Krisen har allerede store negative konsekvenser for beskæftigelsen, og eleverne vil også komme til at mærke konsekvenserne. En række virksomheder har ikke arbejdsopgaver nok til at kunne leve op til deres uddannelsesansvar, mange har formentlig ikke økonomi til at have lige så mange elever i lære som tidligere, og det kan være en udfordring, at de ikke har tilstrækkeligt med faglærte medarbejdere, som kan vejlede eleverne.

Sidste gang vi så en kraftig økonomisk nedtur herhjemme var under finanskrisen fra 2008, hvor en brat opbremsning af den økonomiske aktivitet også fik konsekvenser for elever og lærlinge. Fra 2007 til 2008 faldt antallet af indgåede uddannelsesaftaler med 3.300 jf. figur 1. Året efter var faldet dobbelt så stort.

Coronakrisen har indtil nu et anderledes forløb end finanskrisen. Dykket i den økonomiske vækst ventes at blive større på kort sigt. Hvis krisen bliver langvarig, og væksten ikke stiger i resten af 2020, kan antallet af uddannelsesaftaler risikere at falde med i alt 7.700 aftaler.

Figur 1: Antal indgåede uddannelsesaftaler ekskl. SOSU-assistent

Anm.: Se afsnittet *Metoden bag faldet i antal uddannelsesaftaler* for en uddybning af beregningsmetoden for 2020. SOSU-assistent samt den pædagogiske assistentuddannelse er ikke medtaget i figuren, da de ikke indgik i statistikgrundlaget før 2010. Faldet på 7.700 antal indgåede uddannelsesaftaler fra 2019 til 2020 svarer til det værste scenarie i figur 2.

Kilde: Styrelsen for It og Læring og Dansk Byggeri

Risikoen for et stort dyk i antallet af indgåede uddannelsesaftaler er ikke usandsynlig, men omfanget af coronakrisen er stadig meget usikkert. Det gælder både varigheden, og hvor lang tid vi vil opleve et dyk i den økonomiske vækst. Med andre ord ved vi endnu ikke, om den økonomiske vækst vil følge V-kurven med en hurtig tilbagevending til aktiviteten før krisen eller U-kurven, hvor krisen bliver langvarig. Ligeledes er det svært at vurdere, hvor lang tid væksten vil ligge på det lave niveau, før den retter sig igen. Der foreligger endnu ikke tal for den økonomiske vækst i 1. kvartal 2020.

For at vurdere effekten på tabet af antal indgåede uddannelsesaftaler, har vi opstillet tre scenarier for 2020.

1.

I det værste scenarie forudsætter vi, at væksten vil følge en aflang U-kurve, og at faldet i antallet af uddannelsesaftaler vil være sammenligneligt med de værste måneder under finanskrisen. Her vil der blive indgået 7.700 færre uddannelsesaftaler i år i forhold til sidste år jf. figur 2.

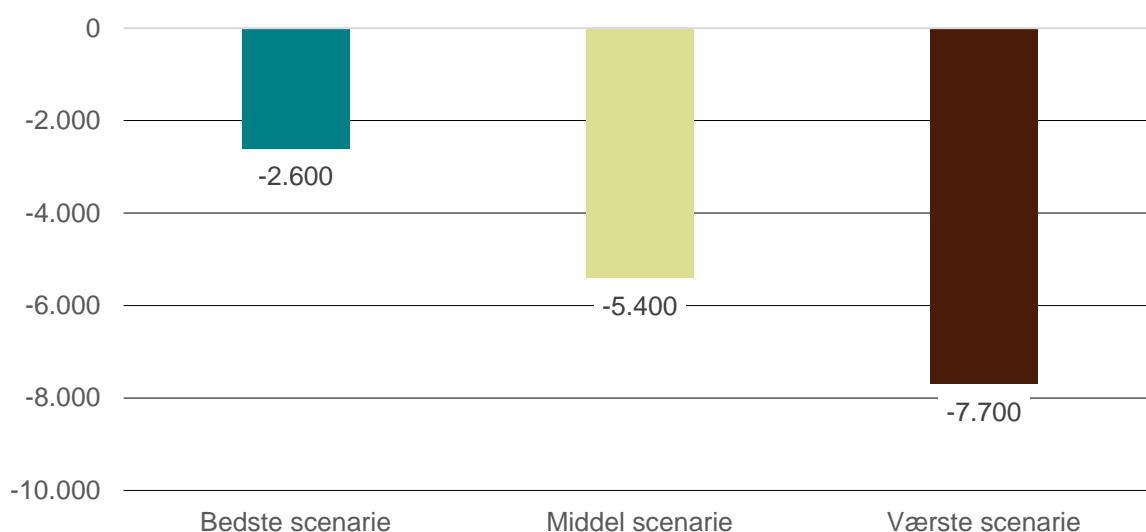
2.

I middelscenariet antager vi, at faldet vil følge udviklingen i de første ti måneder under finanskrisen. I det scenarie vil antallet af uddannelsesaftaler falde med 5.400.

3.

I det bedste scenarie forudsætter vi, at coronakrisen vil begrænse sig til forårsmånederne og følge forløbet under starten af finanskrisen, hvorefter den økonomiske vækst vil rette sig igen. I dette scenarie vil antallet af uddannelsesaftaler falde med 2.600 i år i forhold til sidste år.

Figur 2: Scenarier for faldet i antal indgåede aftaler fra 2019 til 2020

Anm.: Se afsnittet *Metoden bag faldet i antal uddannelsesaftaler* for en uddybning af beregningsmetoden for 2020. SOSU-assisterer samt den pædagogiske assistentuddannelse er ikke medtaget i figuren, da de ikke indgik i statistikgrundlaget før 2010.

Kilde: Styrelsen for It og Læring og Dansk Byggeri

Over 2.000 elever kan stå uden praktikplads i bygge- og anlægsbranchen til sommer

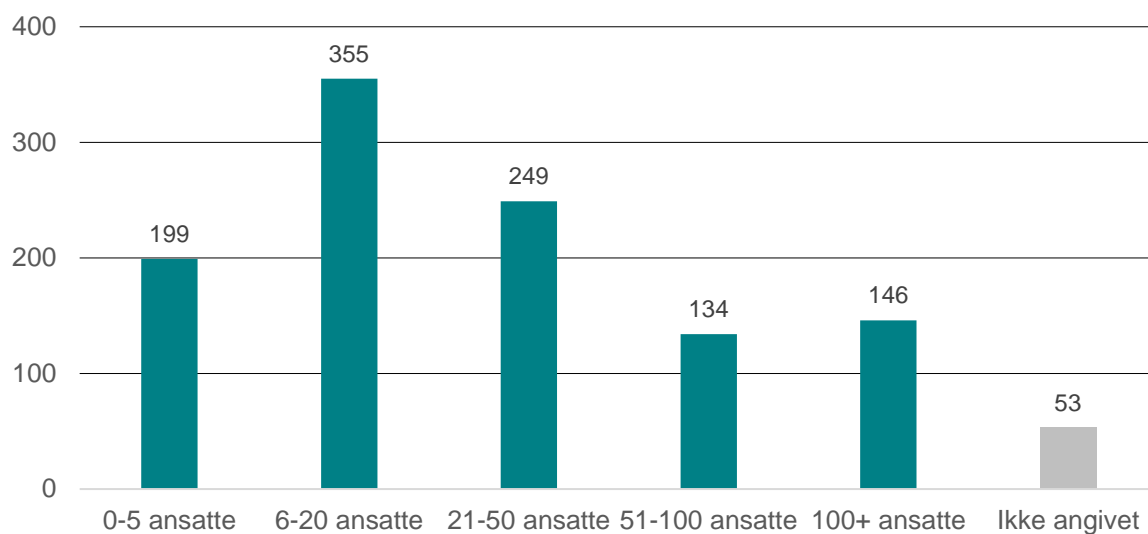
På bygge- og anlægsuddannelserne betyder coronakrisen stor usikkerhed for mange lærlinge.

I øjeblikket er 1.136 lærlinge på tømrer-, murer- og struktøruddannelserne i gang med deres prøvetid, det vil sige de første tre måneder af deres uddannelsesaftale, hvor både elev og virksomhed kan opsige aftalen uden varsel. Lige knap halvdelen, 554 elever, er i lære virksomheder med under 20 ansatte.

De små byggevirksomheder er særligt udsatte under coronakrisen, da de i højere grad udfører opgaver for de mindre private virksomheder og private borgere. Derfor er det også de små byggevirksomheder, som er mest udfordret i forhold til faldende omsætning. Det har allerede ført til afskedigelser og hjemsendelser, og ventes også at ramme antallet af praktikpladser.

I figur 3 er vist antallet af elever under prøveperiode fordelt på virksomhedernes størrelse i bygge- og anlægsbranchen.

Figur 3: Antal elever under prøveperiode i tømrer-, murer- og struktøruddannelserne fordelt på virksomhedsstørrelse

Anm.: Antal elever under prøveperiode er de elever, som har indgået en aftale i perioden 01.01.2020-23.03.2020. Antal elever er opgjort ud fra følgende uddannelser: Anlægsstruktør, brolægger, bygningsstruktør, gulvlægger, murer, tagdækker og tømrer.

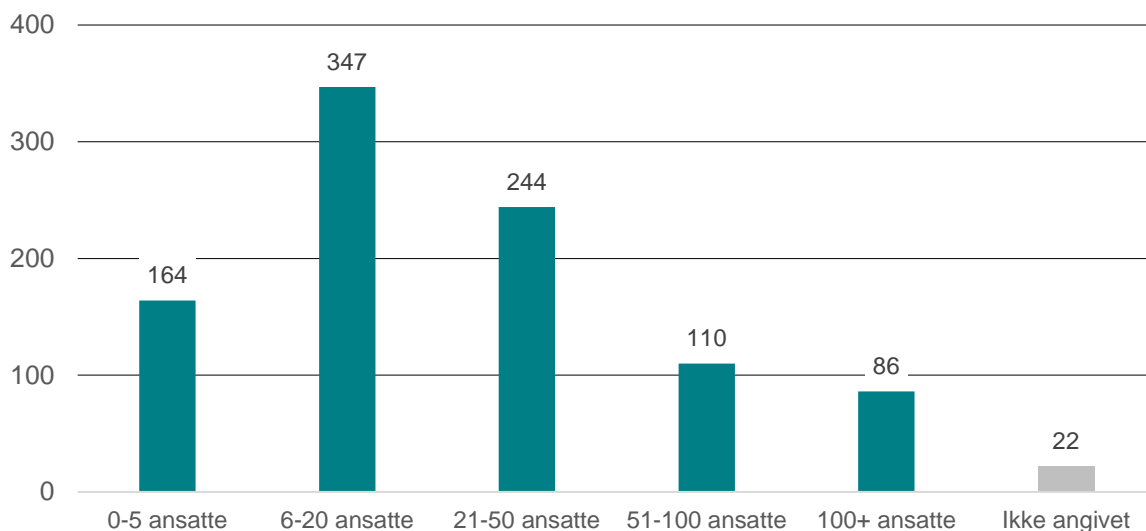
Kilde: Byggeriets uddannelser og Dansk Byggeri

Mange elever på bygge- og anlægsuddannelserne er i korte uddannelsesaftaler, der typisk varer omkring et år, når aftalen udløber skal eleven have en ny kort uddannelsesaftale for at blive færdig med sin uddannelse. Får eleven ikke en ny aftale, er der mulighed for at komme i skolepraktik. 973 elever er lige nu i gang med en kort aftale, som udløber inden udgangen af juni. Mere end halvdelen, 511 elever, er ansat i en virksomhed med under 20 ansatte.

Hvis coronakrisen bliver langvarig, vil det blive endnu sværere for de 973 elever at finde en ny aftale med en virksomhed. Og elever med en kort aftale i de små virksomheder vil også her være en særlig risikogruppe, da de små virksomheder er ekstra sårbare.

I figur 4 er vist antallet i gang med en kort uddannelsesaftale med udløb senest ved udgangen af juni. Eleverne er fordelt på virksomhedernes størrelse.

Figur 4: Antal elever i gang med en kort aftale i bygge- og anlægsvirksomheder, aftaler med udløb senest ultimo juni, fordelt på virksomhedsstørrelse

Anm.: Antal elever i gang med en kort aftale er de elever, som er i gang med deres praktikaftale og afslutter den i perioden 23.03.2020-30.06.2020. Antal elever er opgjort ud fra følgende uddannelser: Anlægsstruktør, brolægger, bygningsstruktør, gulvlægger, murer, tagdækker og tømrer.

Kilde: Byggeriets uddannelser og Dansk Byggeri

Metoden bag faldet i antal uddannelsesaftaler

Tabet af antal indgåede uddannelsesaftaler er beregnet ud fra Styrelsen for It og Lærings praktikpladsstatistik. I statistikken bliver data opgjort på månedsbasis tilbage til 2003. Der er taget udgangspunkt i antal indgåede uddannelsesaftaler for alle eud-elever på nær social- og sundhedsassistenter samt den pædagogiske assistentuddannelse. Uddannelserne blev først inkluderet i statistikgrundlaget fra 2010, og data før og efter 2010 er derved ikke sammenligneligt. For at skabe sammenlignelighed er uddannelserne ikke talt med efter 2010.

For at finde coronakrisens effekt på tabet af antal indgåede uddannelsesaftaler i 2020, er det nødvendigt at lave en antagelse om, hvordan antallet af uddannelsesaftaler vil være i fraværet af coronakrisen. Det er antaget i beregningen, at den nedadgående trend i antal indgåede uddannelsesaftaler fra 2018 til 2019 vil fortsætte i 2020 i fraværet af coronakrisen (se figur 5).

For at estimere faldet i antal uddannelsesaftaler som følge af coronakrisen, tages der udgangspunkt i perioden 2007-2009 under finanskrisen. Siden 2004 er finanskrisen den periode, hvor der har været det største fald i antal indgåede uddannelsesaftaler (se figur 5). Der er taget udgangspunkt i forskellige delperioder afhængigt af scenarie.

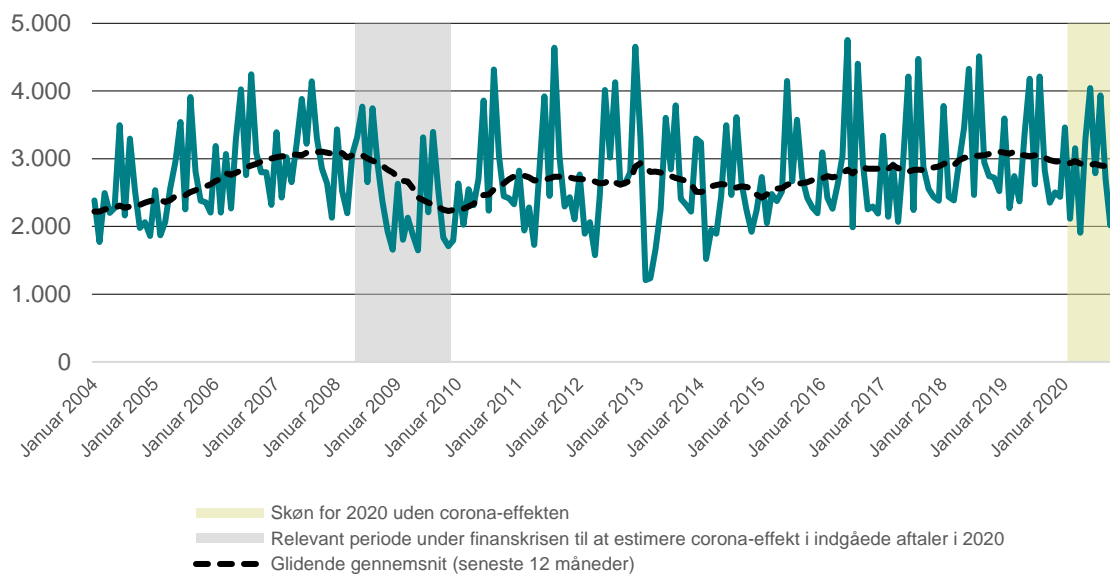
Det værste scenarie er beregnet på baggrund af perioden maj 2008 til november 2009. Det var henholdsvis toppen og bunden på antallet af indgåede aftaler, når man ser på det glidende gennemsnit (se figur 5). Ved at anvende et glidende gennemsnit udjævnes de store udsving i tidsserien, og deres ses kun på trenden.

I perioden faldt (det glidende gennemsnit) med 27,3 procent. Faldet skete over 19 måneder, hvor estimeret af tabte antal uddannelsesaftaler i 2020 sker på baggrund af 10 måneder (marts til december). Som værste scenarie er det en rimelig forudsætning, da dykket i dansk økonomi på kort sigt forventes at være større end under finanskrisen. Længden på krisen er dog noget mere usikkert, men vil formentlig være kortere. I det værste scenarie vil krisen fortsætte i resten af 2020. Det værste scenarie svarer til den aflange U-kurve (en hård og længevarende krise).

I middel scenariet er der brugt godt halvdelen af antallet af perioder fra det værste scenarie. De 10 måneder er ikke taget fra maj 2008 men derimod oktober 2008, hvor finanskrisen for alvor fik fat grundet Lehman Brothers krak. Der er igen gjort brug af værdierne for det glidende gennemsnit for månederne oktober 2008 til juli 2009. Faldet var her på 19 procent. I middel scenariet forløber de første 10 måneder i finans- og coronakrisen ens.

Det bedste scenarie er beregnet ud fra antallet af indgåede aftaler i 2007 til 2008. Faldet var på 9 procent, hvor faldet primært skyldtes de sidste tre måneder i 2008. Det bedste scenarie svarer til, at coronakrisen kun har en negativ effekt på de indgåede uddannelsesaftaler i forårsmånederne.

Figur 5: Antal indgåede uddannelsesaftaler, januar 2004 – december 2020 ekskl. SOSU-assisterter

Anm.: SOSU-assisterter samt den pædagogiske assistentuddannelse er ikke medtaget i figuren, da de ikke indgik i statistikgrundlaget før 2010.

Kilde: Styrelsen for It og Læring og Dansk Byggeri